

IN DEN GREEP VAN MAMMON

... L. PENNING

43)

OP EEN REGENACHTIGEN AVOND BELDEN Noordanus en Schildhuis aan. Het gezin was thuis; Truitje liet hen binnen, en Noordanus vroeg, of zij Randijk alleen mochten spreken.

Randijk antwoordde met een schier bovenmenselijke poging, om zich goed te houden, dat zijn vrouw en zijn dochter er wel bij konden blijven, en toen wilde Noordanus maar aanstonds den last, die hun van den kerkeraad was opgedragen, volbrengen.

„Broeder Randijk,” zei Noordanus, „ge begrijpt misschien al de reden van onze komst.”

Zijn stem trilde van aandoening, en zijn gemoed was diep bewogen. Andere tijden stonden hem voor den geest, toen hij met broeder Randijk huisbezoek deed, en hun zielen meer dan eens zalige oogenblikken hadden mogen smaken. Het was voorbij....

Randijk antwoordde, dat hij de reden van hun komst wel bevroedde, en hij boog het hoofd dieper en dieper, terwijl Noordanus hem zeide, dat zijn gedrag, zijn Mammonsdiens de heilige zaak van Christus in opspraak had gebracht, en dat den Naam des Heeren dag aan dag smaadheid werd aangedaan om zijntentwil.

„Ik zal bedanken als ouderling,” zeide Randijk.

„En is er nu berouw in uw ziel?” vroeg Noordanus.

„Ik bedoelde het goed,” was het somber antwoord; „maar ik faalde in de middelen.”

Het was het zelfbedrog; de ongebroken hoogmoed; het niet buigen willen voor God en menschen.

De ouderlingen hadden hun zware taak volbracht. Noordanus verzocht aan Schildhuis, een gebed te doen, en dit gebed stond in het teeken van den stervenskreet van den ouden Randijk: „Jezus! mijn Heiland!”

Er bestond een gemeenschap der heiligen, en in die gulden keten was dit gezin nog vastgeschakeld. Het geestelijk leven van het hoofd van dit gezin was gebroken, maar de kracht des Heiligen Geestes was ongebroken, en uit den afgespleten stam kon nieuw, heerlijk leven opgroeien.

Schildhuis bad. Er liep een diepe ader van smart en droefheid doorheen, maar tevens werd dit gebed door-gloeid door een ader van heilig optimisme. Het was van ander gehalte dan waarmee de Mammon zijn dienaren begiftigt. Dat is klatergoud, maar hier was het echte goud van een moedig, heldhaftig Godsvertrouwen. Paulus had het ook bezeten, en in apostolische kracht had hij het zegevierend uitgeroepen naar de vier winden des hemels: „Dood! waar is uw prikkel? Hel! waar is uwe overwinning?”¹⁾

Schildhuis, de nuchtere, zakelijke, kritisch aangelegde boer, vertelde later aan zijn vrouw, dat hij een vrijmoedigheid in het gebed had ontvangen, zooals hij het zelden had gekend. De Heere, Wiens arm nog onverkort was, kon den ver afgedwaalden broeder, die thans de afgoden diende, weer terugbrengen op de koninklijke heirbaan, die naar Zion leidt, en hem weer in den dienst des Heeren herstellen.

Daarvoor dorst Schildhuis te bidden! Het was een geweldige vrijmoedigheid, maar de grond, waarop zij rustte, was niet minder geweldig, grootsch en verheven: de eere van Gods heiligen Naam....

Alberdien liet hen uit.

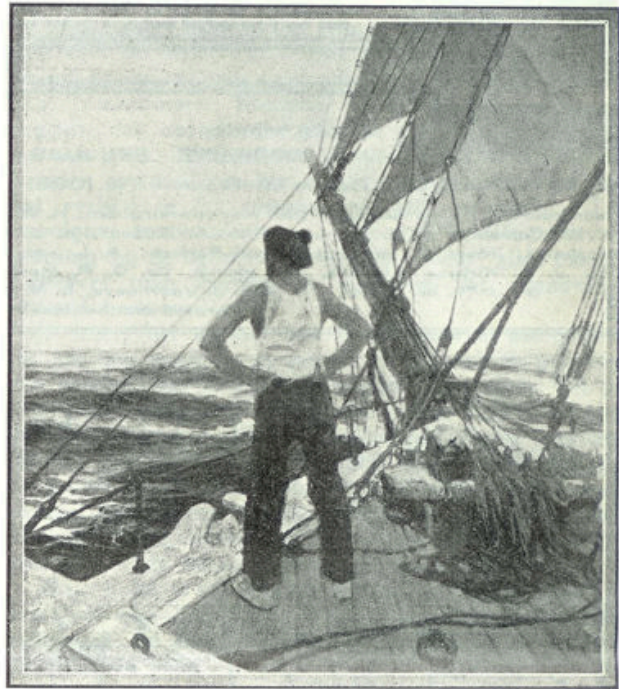
¹⁾ I Korinthe 15 : 55.



☒ „Dat gebed heeft mij uitermate verkwikt en getroost,” zeide zij; „broeders! bidt veel voor ons.”

Dat beloofden beiden, en zij hebben het ook gedaan. „Het Huis van Geluk” zou ineenstorten, maar boven de stuivende puinhoopen zou, liefelijk als het licht der zomeravondzon, het licht vallen van de gemeenschap der heiligen!

(Wordt vervolgd)



Op den uitkijk



BAND EN BEVRIJDING



NAAR AANLEIDING VAN „GOUDEN TEUGELS”

i)

DOOR A. L. VAN OIJEN

DE JEUGD VAN ALLE TIJDEN — de jeugd van onzen tijd in zeer bijzondere mate — heeft zoo'n sterke behoefte aan de toegewijde zorg van de moeders, die de taak in het gezin en de weelde van het moederschap als haar hooge en heerlijke roeping zien, — aan vrouwen, die de roepstem vernomen hebben.

Door alle eeuwen is die roepstem gehoord, en altijd zijn er vrouwen geweest, die gaarne geluisterd hebben. Zij wisten immers, dat het God was, Die tot haar sprak! In Zijn kracht kwamen zij tot de beslissende keuze, in Zijn dienst vonden zij het geheim van waarachtig geluk.

Aan de moeders, die naar deze roepstem van God luisteren, die als haar vreugdevolle taak zien wat anderen de lasten van het leven liegen, — aan haar heeft de jeugd van alle tijden zoo'n groote behoefte. Immers zijn zij het, die vermeende en werkelijke genoegens volgaarne loslaten en prijsgeven, omdat er zoo heel veel andere dingen zijn, die haar aandacht en volle toewijding vragen. Haar leven is het klare bewijs, dat elke vrijheid een beperking, en elke band een bevrijding kan zijn.

☒ Aan alle moeders, die willen ruilen: onmacht tegen

macht, angst en strijd tegen vrede en rust, twijfel tegen zekerheid, — zouden zij wel willen toeroepen: Wij hebben gevonden!

Wat is het, dat aan deze moeders die heerlijke zekerheid geeft?

Hoe komt het, dat haar leven rustig en vredig kan zijn, en zij uit moete en verdriet toch weer stijgen tot de hooge blijdschap en het zeker vertrouwen?

Dat komt, omdat er in haar leven „banden” zijn. Zij gelooven in banden!

Er loopt een gouden draad door haar leven, — de draad, die ingeweven is in het leven van vele moeders, die, de eeuwen door, een grooten en duurzamen invloed hebben gehad op het leven van haar kinderen.

De taak als echtgenoot en als moeder zien zij als een grootsche, een gezegende taak.

Ook in den kleinen kring van haar gezin vinden zij ruimte om haar persoonlijkheid veelzijdig te ontwikkelen. Zij zijn doordrongen van de zekerheid, dat deze ontplooiing in onze verwarde en moeilijke tijden een dringende eisch is geworden.

Alle gaven, waarmede God haar leven sieren wil, stellen zij blijmoedig en offervaardig in dienst van het gezin, dat haar gansche persoonlijkheid vraagt. Zij hebben pijn in de smart van haar kinderen, en gelukkig zijn ze in hun liefde.

Van de twee wegen, die open liggen, hebben zij in Gods kracht gekozen den weg van zelftucht en zelfovergave.

De onderlinge band van man en vrouw, van ouders en kinderen, dien band willen zij zoo hecht en zoo sterk mogelijk zien. Zij weten, dat in het behoud van deze banden een groote belofte ligt voor de toekomst.

En waar er steeds meer komt een loslaten van de idealen, die altijd de rijkdom van het Christelijk huisgezin zijn geweest, daar spannen zij alle krachten in, om in de oude, beproefde banen te leiden de jeugd, die God aan haar zorgen toevertrouwt.

In de allereerste plaats is er de band aan God, die haar leven heiligt.

Tot dien God bidden zij om kracht, elken morgen... Maar voor haar stijgt dagelijks de bede, dat de Moeder ook werkelijk Moeder mag blijven!

Het zijn de Moeders, die in banden gelooven, aan wie de jeugd van alle tijden — de jeugd van onzen tijd in zeer bijzondere mate — zoo'n sterke behoefte heeft.

Als men „Gouden Teugels” van mevrouw Van Hoogstraten—Schoch leest, wordt men onwillekeurig herinnerd aan den bundel „De Wassende Maan” van den Oosterschen wijsgeer Rabindranath Tagore.

Er is een sterke band tusschen de moeder en het kind. In „Wolken en Golven” zegt het:

— Moeder, het volk uit de wolken roept me: „We spelen, van het wakkerworden af tot de dag om is. We spelen met de gouden dageraad, we spelen met de zilveren maan.”

Ik vraag: „Maar hoe kan ik bij jullie koomen?”

Ze antwoorden: „Kom aan de rand van de aarde, steek je handen op naar den heemel, dan wordt je opgenoomen in de wolken.”

„Moeder wacht me thuis,” zeg ik. „Hoe kan ik koomen en haar verlaten?”

Het volk, dat in de golven leeft, roept me. — „Wij zingen van ochtend tot nacht; wij reizen al maar door en weten niet waar we voorbijgaan.”

Ik vraag: „Maar, hoe kan ik met jullie meegaan!”

Ze zeggen: „Kom aan de rand van den oever en

sta met je oog goed dicht, — dan zal je megedragen worden op de golven.”

Ik zeg: „Moeder wil mij altijd 's avonds thuis hebben, — hoe kan ik gaan en haar verlaten?”

Als ik „Gouden Teugels” lees, dan moet ik telkens weer denken aan den band, die er is tusschen de moeder en het kind in Tagore's lied. — Moeder wacht me thuis, zij wil mij altijd 's avonds thuis hebben...

Er is een moeder, die wacht!

Wat is het heerlijk, als er iemand is, die op je wacht!

Wachten kan moeilijk zijn.

Wachten kan beteekenen: loslaten en verliezen.

Wachten kan heerlijk zijn, als er een zekerheid, een hoop is, die de steun van je dagen is. Dan denk je niet in de allereerste plaats aan den afstand, die van het groote einddoel scheidt, je telt geen bezwaren, omdat je weet, dat liefde en geloof de machtige elementen zijn, die alle bezwaren overwinnen.

Wachten... of het moeilijk dan wel heerlijk is, — veelal moet een bittere strijd gestreden, en vaak moet er veel gebeds zijn om tot het einde toe te volharden.

Voor de moeders onder ons is er een taak van God, — een taak met de smart en de vreugde, met de pijn van verliezen soms, maar ook met den rijkdom en de weelde van bezitten en ontvangen.

„Moeder wacht me thuis!”

Zijn er nog moeders, die wachten?

Er is een moeder die wacht, in het boek van mevrouw Van Hoogstraten-Schoch.

1) R. Tagore. „De Wassende Maan.” (Liederen van het Kind.) Geautoriseerde vertaling van Frederik van Eeden.



Deze merkwaardige foto verplaatst ons in de binnenlanden van Centraal Azië en geeft een afbeelding van den Kirgeezin hoofdman, Hushud Beg, gezeten op zijn kleine, taaie pony. Een zwarten jachtarend houdt hij op de rechterhand, die voorzien is van een handschoen, gemaakt van dierenhuid. Een houten standaard, bevestigd aan het zadel, dient den arm tot steun. Deze roofvogel wordt gebruikt voor de jacht op antilopen en somtijds ook wolven. Meer dan eens kreeg de hoofdman een knauw van den gebogen snavel. Daarom draagt het dier gewoonlijk een soort korf, vervaardigd van een antilopenhoorn. Bij het maken van de foto werd de korf even afgenomen. De hoofdman houdt het touw, waaraan de hoornenkorf bevestigd is, in zijn mond.

BAND EN BEVRIJDING

NAAR AANLEIDING VAN „GOUDEN TEUGELS”

II) DOOR A. L. VAN OIJEN

HET LEVEN IN ONZE DAGEN, OOK IN onze kringen . . !

Het leven in onze dagen . . .
Onze tijd is zoo druk en gejaagd, er is bijna geen gelegenheid om rustig over de dingen na te denken.

Niet geheel ten onrechte is de opmerking gemaakt, dat de menschen van onzen tijd teveel aan de oppervlakte leven. Om tot de kern of tot diepere mogelijkheden door te dringen, — daarvoor heeft de massa het te druk in onze dagen.

Het leven in onze kringen . . .
Maar dat moet in de groote lijnen toch nog wel precies eender zijn als het altijd geweest is?

Of is er verandering gekomen, die achteruitgang be- teekent, en is de band, die eens omsnoerde wat ten nauwste bij elkander behoort, in onze tijden verbroken?

Onze tijd is een tijd van vraagstukken en vraag- teekens. Er zijn vragen, waaraan de vaders en moeders van tegenwoordig in hun jeugd nooit hebben gedacht.

Het leven yan onzen tijd brengt de kinderen tot alles tegelijk, zegt de schrijfster van „Gouden Teugels” in haar inleiding. „Tot dansen en al de verdere mengel- moes van tooneelavonden en debatingclubs, jeugdraad- vergaderingen en muziekkuitvoeringen, bioscoop en chauff- eeren en weet ik al wat meer. Tot alles, behalve tot de gezellige huiskamer van vroeger . . .”

Is er dan geen weg tot oplossing mogelijk? Ver- andering is zoo dringend noodzakelijk!

Als allen, ouders zoowel als kinderen, maar weer luisteren wilden naar Gods gouden regel, die voor allen geldt: Hebt elkander lief!

Als nu allen, jongen en ouden, maar trachten om naar dit gebod te leven, dan zullen heel veel problemen opgelost en voorkomen zijn!

De moderne tijdgeest, de geest der eeuw, heeft ook in Christelijke kringen veroveringen gemaakt ten koste van veel dat ons zeer, zeer lief is . . . En dat is zeker het bittere, het droevige van dit verschijnsel.

Maar wat verloren is, moet toch weer herwonnen, als het kan?

Wij Christenen, wij moeten toch pal staan, in de bres springen, als het gaat om de verdediging van ons heer- lijk bezit, als het gaat om vrijheid en recht, om de toekomst der kinderen?

Onze tijd heeft behoefte aan mannen en vrouwen die de leiding nemen!

Ook voor de moeders is er een taak, een taak met de smart en de vreugde, een moeilijke maar heerlijke taak: zij moeten de leiding nemen, omdat God het wil!

Zij zijn de wachteressen bij ons kostbaar bezit, zij zijn het die de wacht houden, — de vrouwen van de heilige wake!

Het kan soms moeilijk zijn om alle belangen, óók die der kinderen, in rustig vertrouwen over te geven in de handen van den Hemelschen Vader. Het kan soms moeilijk zijn, maar — Bij Hem is macht om te helpen!

Terecht is de opmerking gemaakt: „De Opstandigen,” de bekende roman van mevrouw Van Ammers-Küller, is een arm en bitter boek.

Is er in de hedendaagsche literatuur wel een werk,

waarin de jammerlijke levensleegte in moderne gezinnen op zoo pijnlijk-scherpe wijze staat uitgebeeld als in het derde boek van dezen familieroman?

Bitter teekent de schrijfster ons de verhoudingen tus- schen ouders en kinderen, verhoudingen die even hopeloos als bedroevend zijn. Het derde boek teekent ons „De Opstandigen” van onzen tijd, maar de huiskamer, die eens middelpunt was, is uitgangspunt geworden. Ze zoeken het geluk langs vele wegen, ouders en kinderen.

Hoevelen denken, dat zij het geluk gegrepen hebben, totdat de désillusie komt, en dan zien ze, dat ze langs het geluk zijn gegaan.

In hun opstreving naar de idealen der vrijheid zijn er zoo heel veel dingen uit het oog verloren. En bij hetgeen vergeten werd, is er in de allereerste plaats wel dit, dat elke vrijheid een beperking, maar ook elke band een bevrijding kan zijn.

De vrucht van den jarenlangen, moeizamen strijd, dien dit boek ons teekent, — waarin bestaat zij?

Heeft het zoeken en het strijden de bevrediging ge- bracht, welke men als de bereiking zag?

Is er vrijheid, nu men van knellende banden verlost is?

Op welke bereikte resultaten kan de schrijfster ons wijzen? —

Op al deze vragen geeft mevrouw Van Ammers- Küller een antwoord, dat de diepe armoede ons te beter doet zien, de jammerlijke leegheid te pijnlijker doet gevoelen.

„Dat het niet zoo erg is met onze problemen . . . Dat de vrouwen in haar diepste hart niet zóó anders dan vroeger zijn . . .”

„Wij hebben het nog niet gevonden, wij zijn nog steeds zoekende . . .”

De ongebondenheid, de bandeloosheid wordt in mo- derne kringen aanvaard, en men berust er in als in het onvermijdelijke. „Wij hebben het nog niet gevonden, we zijn nog steeds zoekende . . .”

Er is een diep en waarachtig meelij in ons hart met de moeders, met allen, die zoekende zijn.

Als ze maar weer teruggingen tot Jezus, — o, dan kwam alles, alles terecht!

Naast de moeders die zoekende zijn, staan er ook de moeders die gevonden hebben.

Zij zijn het, die in rotsvast vertrouwen haar blijde zekerheid uitjubelen: Wij zoeken niet, want in Gods kracht hebben wij gevonden!

Dat is het woord, het machtige woord tot alle moe- ders, die willen ruilen: onmacht tegen macht, angst en strijd tegen vrede en rust, twijfel tegen zekerheid . . . Wij zoeken niet, want wij hebben gevonden!

Bij Jezus is het antwoord op alle problemen. Bij Jezus alleen . . .

Als mevrouw Van Ammers-Küller ons geen oplossing geeft, als zij bekennen moet: *we zoeken nog maar*, —

Dan zijn er de moeders, die door Gods genade blij- moedig belijden: *Wij zoeken niet, want we hebben gevonden!*

Er zijn vrijheden, die tot bandeloosheid verworpen zijn; er is vooruitgang, die niets dan achteruitgang be- teekent.

Maar, zeggen de moeders in onze kringen, — en deze zekerheid is het kostbaar geheim van haar heerlijk vertrouwen, — wij gelooven in teugels! In gouden teugels!

En wij gelooven met mevrouw Van Hoogstraten- Schoch, dat we moeten bidden om een levend geloof en verlossende kracht van Omhoog, die ons moed en durf geven om in onze tijden, nu ons en onzen kinderen

het goed-zijn steeds moeilijker gemaakt wordt, niet mee om te komen in vergroving, verdwazing en bandeloosheid. —

Zoo is het boek van mevrouw Van Hoogstraten-Schoch een aanklacht en een oproep geworden.

Een aanklacht tegen de ouders, die zich laten meevoeren door den stroom van den tijd; tegen die ouders onder ons, die de banden, welke God Zelf in ons leven gelegd heeft, niet als een vrijheid, doch als een beperking beschouwen. Een aanklacht tegen allen, die niet in teugels, maar ook niet in banden gelooven.

Een oproep is dit boek, waar het gaat om de belangen van het gezin veilig te stellen. Een oproep in de aller-eerste plaats tot de moeders, — tot haar, aan wier liefhebbende zorg zulk een belangrijk deel der opvoeding toevertrouwd is.

De Christen-ouders, die naar Gods roepstem luisteren, zij kennen de taak door God op hun schouders gelegd.

Zij hebben Zijn stem gehoord, — zouden ze dan niet luisteren en volgen?

Zij hebben Zijn roepstem verstaan, — zou Zijn stem hen dan niet dringen tot nieuwe daden?

Zij gelooven in banden, in onderlinge banden van sterke eensgezindheid, in banden door God ons gegeven; zij gelooven óók in teugels! In gouden teugels!

Zij kennen de beloften voor de toekomst. Neen, zij twijfelen niet!

„Gouden Teugels,” het mooie boek van mevrouw Van Hoogstraten-Schoch, is opgedragen „aan allen, die in het volle leven staan en weten dat het strijden, — een strijden is ten bloede toe, en het ingaan, — een ingaan door vele tribulatiën heen.”

„TIMOTHEÛS”

THIMOTEÛS EN TIMOTHEÛS VERWISSELD! EN DAT in het eigen Blad!

De zaak is zóó gelegen. De schrijver van het artikel „Spreken” in No. 43 zette de namen Thimoteüs en Timotheüs in zijn kopij precies andersom, dan ze in genoemd artikel in ons Blad voorkwamen. De corrector bemerkte de fout, en corrigeerde die. Maar... hoe het geschied is, weten we niet: de volgorde, éénmaal verkeerd, bleéf verkeerd, zoodat er nu een dwaasheid kwam te staan. Het spijt ons zeer voor schrijver, corrector en lezers. Spreekt men niet van een drukfoutenduiveltje? Men is op z'n streken niet bedacht, en kan er zich vaak niet tegen hoeden! Zal misschien ook dit stukje er weer last van hebben, zoodat we nóg eens zullen moeten rectificeren?... We kunnen dankbaar zijn, dat „Timotheüs” er zoo weinig last van heeft. Maar toch... nu en dan...!

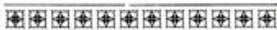
Men leze dus in „Spreken” bladz. 518, 2e kolom, 4e pericoop van beneden: „Timotheüs werd door de oude Grieken uitgesproken met een h achter de tweede t. Deden we dat nog, dan zou de naam van ons Blad nooit „Thimoteüs” worden geschreven.”

Dat laatste gebeurt zoo vaak. En door menschen van veel ontwikkeling, van wie men zulks niet verwachten zou!

UIT DE OUDE SCHOOL

II. ONZE SCHOOL.

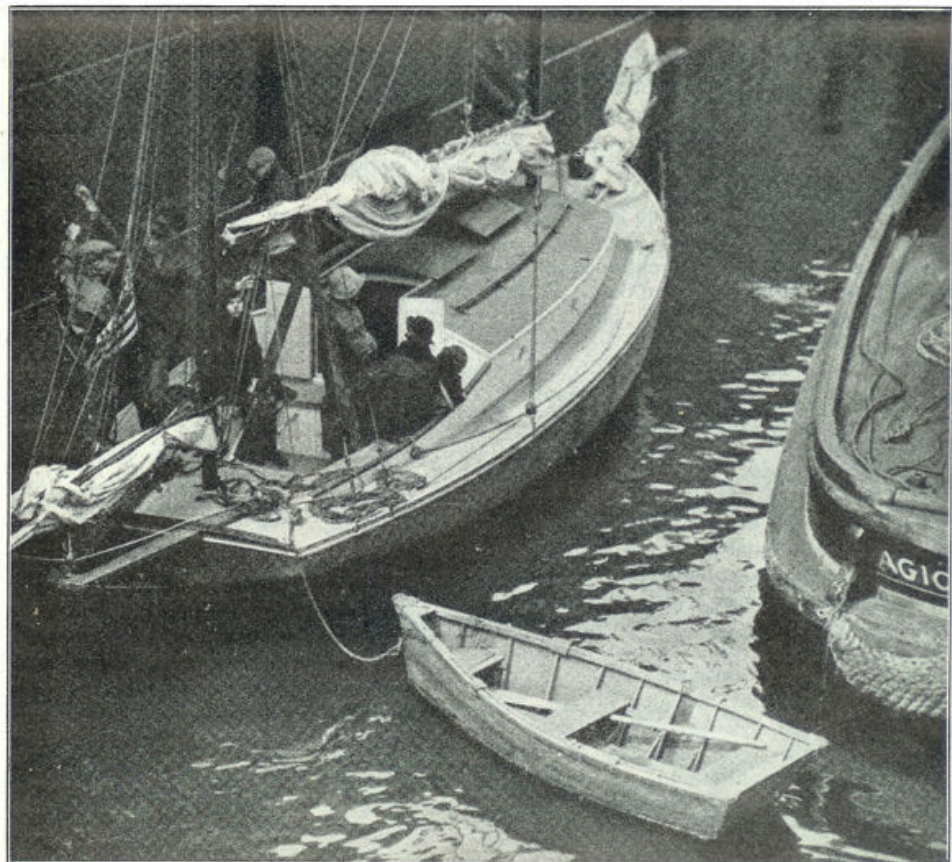
IK HEB OP SCHOOL DRIE JAAR LANG OP dezelfde bank gezeten. Tegenwoordig overkomt dat alleen ziekelijke of achterlijke kinderen, maar in dien ouden tijd kon dat een ander kind ook wel gebeuren. Het onderwijs was toen veel minder klassikaal. In ons lokaal — ik was al een paar jaren ouder geworden — zaten zestig à zeventig jongens en meisjes van negen, tien en elf jaar. Ook wel een enkele jongere, die wat vlug was, en wat gauw de lagere klassen had door-



IN DE VACANTIE



Naar een Kunstfoto



BAND EN BEVRIJDING

NAAR AANLEIDING VAN „GOUDEN TEUGELS”

III)

DOOR A. L. VAN OIJEN

TOEN HAAR OUDSTE DOCHTERTJE BIJNA dertien en haar jongste ruim acht was, is mevrouw Simsha van Werve ziek geworden. Tot herstel van gezondheid is ze naar Davos gegaan, drie lange jaren heeft ze geworsteld om beter te worden, maar liefde en geloof hebben haar kracht gegeven in dagen en nachten van strijd, — nu gaat ze naar haar geliefden thuis! Daar wachten ze immers: Mark, haar man, en de kinderen, die ze in drie jaar niet gezien heeft, niet heeft *willen* zien, omdat ze zoo bang was voor besmetting.

Het eerste deel van haar levensboek afgesloten, — hoe gaarne slaat zij de bladzijde om!

Van het tweede deel vertelt u „Gouden Teugels.”

Ook voor mevrouw Van Werve is er een taak van God, een taak met de smart en de vreugde, met de pijn van verliezen soms, maar ook met den rijkdom en de weelde van bezitten en ontvangen. Bij alle moeite en strijd is het God, Die juist door het dal van verdriet en velerlei zorg, heenvoert naar het Sion van Zijn troostrijke gemeenschap.

„Gouden Teugels” — een boek van strijd! Bij haar thuiskomst vindt Simsha van Werve alles zoo veranderd! Zij wilde ook nu, als voorheen, het huisgezin inrichten naar echt Christelijk begrip, zooals zij dat vroeger gedaan hadden... daaraan had ze altijd gedacht, toen ze in Davos was... Maar dat bleek zoo ontzettend moeilijk in de moderne heerschappij!

Mark van Werve had nog wel een tijdlang gepoogd om alles in de oude banen te leiden, maar hij kon niet op tegen al het nieuwe in de wereld, de problemen en de vragen, hij had de wapens neergelegd! En zoo gingen de Gouden Teugels verloren...

Simsha bemerkt, dat de verhouding tusschen de kinderen onderling niet is, zooals ze die wel wenscht; dat er toestanden heerschen, die ze absoluut niet bestendig wil zien; dat zooveel dingen dringend verandering behoeven. Van de 16-jarige Elisabeth moet de moeder telkens weer hooren: „Wat praat je toch altijd van: men doet... en men geeft... en men zegt... We hebben onze eigen manieren, wij jonge menschen! Het moderne meisje heeft nu eenmaal haar vrijheid in handen gekregen.”

Maar mevrouw Van Werve weet den weg tot de oplossing. O zeker, ze weet het antwoord wel! Als zij de zekerheid van het antwoord niet gekend had, als ze niet geweten had, dat Gods antwoord altijd komt, — dan zou ze misschien moedeloos geworden zijn, dan had ze misschien haar krachten te gering gevoeld voor Gods groote taak; wellicht had ze midden in den strijd het vaandel laten zinken, zou ze naar den vijand overgelopen zijn.

Als ze het antwoord niet geweten had, dan had ze misschien naar de anderen geluisterd:

Ze zeggen, dat je water in je wijn moet doen!...

Ze zeggen, dat al die principes een mensch zoo buiten-issig maken!...

Ze zeggen, dat die orthodoxe Christenen anderen altijd veroordeelen!...

Ze zeggen, dat je de jeugd haar genoegens niet gunt; dat je hopeloos conservatief bent!...

Maar mevrouw Van Werve gelooft in teugels! In gouden teugels!

Vele ouders hebben de teugels losgelaten, lieten midden in den strijd de vaandels zinken, liepen over naar den vijand. Moeders als mevrouw Van Werve doen zoo niet. Zij gelooven in teugels! Voor de moeders, die naar Gods roepstem luisteren, is er een taak: den opstandigen geest der jeugd moeten zij beteugelen, — die jeugd leiden en in toom houden met *de gouden teugels van heilig, uit liefde opwellend gezag*.

Mevrouw Van Werve heeft ingezien, dat de fout van onzen tijd veelal hierin bestaat, dat men het niet aandurft om „neen” te zeggen — tegen alles wat poogt af te trekken van Christus. — Haar liefde droeg alle belangen van het gezin heen naar Jezus, — wat moest ze dan nog doen dan waken, en bidden?

Met woord en daad, principiëel en vastberaden heeft zij zich gegeven aan de taak, die ze zag als haar heerlijke roeping, het was een strijd met gebrek en tekortkoming, met struikelen en vallen, maar zij wilde wachten, biddend wachten, tot het Gods tijd zou zijn. Toen heeft God Zelf de eindgreep gezet, toen was er het nieuwe begin...

Wie zou, bij een omzien naar alles wat achter ligt, aan gouden teugels belang ontzeggen?

Alleen als je bijzonder liefhebt, alleen dan kun je wachten, zooals mevrouw Van Werve deed.

Alleen als je sterk gelooft, alleen dan kun je rustig-vertrouwend de toekomst tegengaan, omdat God alles weet, omdat bij Hem alleen alle macht is. Wat dan anders te doen dan te bidden, en de kinderen te bergen in je liefde?

Liefde en geloof, — de machtige elementen in het menschenleven, zij zijn in staat om ons uit te dragen boven verdriet en onrust tot Gods veilige zekerheid.

In „Gouden Teugels” heeft mevrouw Van Hoogstraten-Schoch ons een goed boek gegeven. De schrijfster heeft niet geschroomd, den nadruk te leggen daár, waar wij voelen en gaarne erkennen, dat hij gelegd worden moet; zij heeft gewezen op veel, dat om kwaden invloed dient gebannen te worden... Vooral in de teekening van de ego-centrische Elisabeth heeft zij ons de kracht en de noodzakelijkheid der teugels sterk doen gevoelen.

„Gouden Teugels” is een boek niet uitsluitend voor dezen tijd, — een boek óók voor de tijden, die komen.

Al prikkelt de schrijfster ons wel eens tot tegenspraak, al gaat de uitbeelding soms boven haar talent, al moeten wij haar wel eens vragend aankijken, en al blijft er de mogelijkheid van meer bevredigende oplossing, teneinde de kracht van gouden teugels voor ieder onzer lezers te doen zien en ervaren, — waarom dit alles, als we maar erkennen: dit boek heeft ons veel te zeggen.

Het leert dat, als ouders en kinderen zóó zijn, er ondanks alles nog sterke hoop is voor de toekomst.

Als alle moeders, die de oplossing van haar problemen en het antwoord op vele vragen nog niet gevonden hebben, maar weer heengaan tot Jezus. O, dan komt alles, alles terecht!

Als wij „Gouden Teugels” gelezen hebben, denken we onwillekeurig nog eens aan „De Opstandigen.”

Bandeloosheid in het moderne gezin, en: „wij zoeken nog maar,” zegt mevrouw Van Ammers-Küller.

Teugels, gouden teugels van heilig, uit liefde opwellend gezag in Christelijke kringen... Elke band een bevrijding... En: „wij hebben gevonden!”

Dankend voor de banden, die God Zelf heeft gegeven, — banden, die de Christen-moeders van alle tijden er-

kend en beleden hebben, zóó gaan de moeders als mevrouw Van Werve de toekomst tegen. Zij hebben Gods roepstem verstaan, — zou die stem haar dan niet dringen tot sterke daden van getuigen en belijden, tot waken en bidden?

Het zijn de moeders, die in banden gelooven, aan wie de jeugd van alle tijden, — de jeugd van onzen tijd in zeer bijzondere mate — zoo'n sterke behoefte heeft.

EEN LEVENSLES

IK HEB VANDAAG EEN LES GELEERD. Door het venster van mijn pastorie te N. keek ik als gewoonlijk uit over mijn tuin, op het oude kerkhof en den eeuwenouden massieven toren, die meer dan zes eeuwen onbeweeglijk daar gestaan heeft, en indien onze Heer niet voor dien tijd wederkomt, nog wel zes eeuwen zou kunnen pal staan.

Maar toen ik nu naar hem opzag, trof iets ongevoons mijn oog. Het moest sedert korten tijd gebeurd zijn... het was haast ongelooflijk... twee of drie van de groote gehouwen steenen van den toren ontbraken en andere waren verschoven.

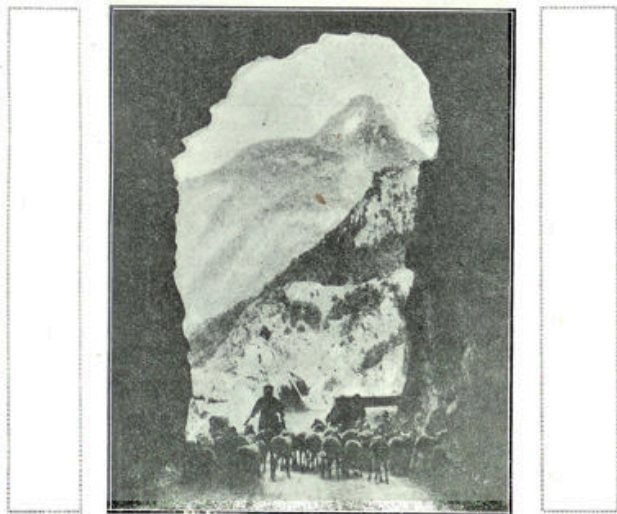
Met één sprong was ik door het open raam in mijn tuin en stond het volgende oogenblik op het kerkhof om mij te overtuigen, of mijn oogen mij niet bedrogen hadden. Neen, het was zoo! Maar wat kon de oorzaak zijn? Mijn oog gleed langs de dikke massieve muren... en wat zag ik toen? Een hooge boom groeide niet ver van den toren, en strekte een dunnen tak uit naar de plek van de ontbrekende steenen. Maar wie zou kunnen vermoeden, dat zoo'n dunne tak iets zou kunnen vermogen tegen zulk een machtig bouwwerk? Maar een sterke wind was komen opzetten en had den tak telkens en telkens weer met kracht tegen de steenen geslagen. En de tak, of eigenlijk de wind, die hem kracht gaf, had eindelijk deze groote steenen losgewricht en doen vallen.

„Niet door kracht, noch door geweld, maar door Mijnen Geest, zegt de Heere.”

Ik ging gesterkt en bemoedigd aan mijn werk van elken dag, terwijl ik gisteren nog moedeloos overdacht had, dat ik na een arbeid van eenige jaren niets scheen te vorderen.

Naar het Engelsch

J. H. K.



Een schilderachtig plekje in de Fransche Alpen

DER WERELD ONTVLUCHT

OP DEN EERSTEN APRIL 1866 WERD TE Toulon geboren een meisje, dat na drie jaren wees was, op 17-jarigen leeftijd haar tehuis — een familie te Nice — ontvluchtte, zeven jaren later te Parijs het leven van variété-artiste begon, het daarin bracht tot een geweldige reputatie, om dan plotseling in 1915 letterlijk en figuurlijk van het tooneel te verdwijnen. Tot dat oogenblik heette zij Eva Lavallière, daarna „zuster Fenoglio, van de Derde Orde der Franciscanen.”

Zelden slechts leest of hoort men van de wijze, waarop zij, die de wereld vermaken, haar verlaten. Menigmaal worden treffende levensgeschiedenissen bekend, waarin opgaan, blinken en verzinken de drie stadia zijn, maar of en hoe dezulken hun ziel nog als een buit uitdragen, verneemt men zoo goed als nooit. Het hart, waarin eenige liefde levend wordt of blijft, omdat des Heilands liefde er in uitgestort is, voelt uiteraard bijzonder mededoogen, althans een groote mate van zachtzindigheid in het oordeel, wanneer het hen betreft, wier leven geheel gewijd is of was aan de zoogenaamde zonzijde van het leven. Bekend is, dat zij meestal zelf niet zonnig gestemd zijn, hetzij materiele zorgen (gevolg van de wisselvalligheid van de gunst der menschen) of een leven in de zonde hen telkens omlaag trekken, vrede en blijdschap rooven, ja soms ook in diepe duisternis het leven doen afbreken.

Van zulk een nu te lezen dat zij zelf erkent: „Het was via den Duivel, dat ik tot God kwam,” is wel een buitengewoon treffend bewijs van de wegen, waarlangs het soms den Almachtige behaagt, zielen te behouden voor Zijn Koninkrijk. Toch — geen bovennatuurlijke wegen. Genoemde Eva was in 1914 nog op het toppunt van haar roem; uitgaand Parijs lag aan haar voeten, zooals men dat noemt, toen de verschrikkingen van den oorlog, gevoegd bij „een ongelukkige liefde” en de verdenking, dat zij spion in Duitschen dienst was, in dit door de zenuwen ondermijnd gestel — zij was toen 48 jaar — een religieus mysticisme deden opwaken, dat misschien al jaren lang latent had gelegen onder het stof der wereldsche vermaken.

Eva moest Parijs verlaten en vluchtte naar Londen. Daar trad zij weer op, voor het eerst op denzelfden dag, dat de Lusitania getorpedeerd werd. Haar succes was en bleef miniem en ten einde raad pakte Eva in 1915 haar koffers, om met een 20-jarige gezellin het Kanaal weer over te steken en via Parijs in de vergeetheid te verdwijnen. Dat wil zeggen: haar eerste toevluchtsoord was een dorpje in de Vogezen; naarmate het zieleleven zich verdiepte, zocht zij heil te Lourdes, hopen op het welbekende grot-wonder. Daar bleek de aartsbisschop van Carthago, Mgr. Lemaître, dermate begaan met haar lot en inzonderheid met haar bitter droevigen zieletoestand, dat hij, zooals hij later gezegd heeft, „veel meer dan de redder van haar leven, de redder van haar ziel werd.” Dagen lang smeekte zij telkens weer op haar knieën den kerkvorst, of zij niet non kon worden in de Carmelieten-orde. Droevig schudde hij zijn hoofd, neerziende op de tragische figuur, die daar vóór hem gebogen lag: helaas, neen, zij mocht den sluier niet aannemen. „Geloof mij,” schreef zij later aan een vriendin, „bekeering is zwaar werk, de eerste maand, zelfs het eerste jaar. Men gaat niet in één oogenblik over van de duisternis tot het licht. Twijfel en strijd werpen hun schaduwen. Ik was zoo ver afgedwaald!”